

M.A Semester-4 Examination

510

Indian Culture

April-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર. ૧ ભારતીય ચિત્રકલાના ઇતિહાસમાં અજંતાની ચિત્રકલાનો પરિચય કરાવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર. ૧ બાઘના ગુફાચિત્રો વિશે નોંધ લખો.

પ્ર. ૨ સિત્તનવાસલના ગુફાચિત્રો બનાવવાની પદ્ધતિ અને લક્ષણો જણાવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર. ૨ પશ્ચિમ ભારતની લઘુ ચિત્રશૈલી વિષે વર્ણન કરો.

પ્ર. ૩ ભારતીય ચિત્રકલાના વિકાસમાં અકબરનું પ્રદાન મૂલવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર. ૩ રાજસ્થાની ચિત્રોના વિષયો વિશે વિસ્તૃત અહેવાલ આપો.

પ્ર. ૪ પહાડી ચિત્રશૈલીના કેન્દ્રોની ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્ર. ૪ ભારતીય ચિત્રકલાના આધુનિક વૈવિધ્યનો પરિચય કરાવો.

પ્ર.૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો: (ગમે તે સાત) (૧૪)

(૧) 'ભૂમિકર્મ' એટલે શું?

(૨) મૌર્યકાળમાં કઈ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં ચિત્રકલા વિષય ભણાવામાં આવતો હતો?

(૩) બદામીની ગુફાઓ કયા રાજ્યમાં આવેલી છે?

(૪) બાઘની ગુફા કયા ધર્મ સાથે સંકળાયેલ છે?

(૫) મુઘલ ચિત્રકલાના બે લક્ષણો જણાવો.

(૬) અર્વાચીન સમયમાં અજંતાની ગુફાઓની શોધ ક્યારે થઈ?

(૭) 'દાસ્તાને અમીર હમઝા' નામના કાવ્યમાં ચિત્રલેખન કયા મુઘલ શાસકે શરૂ કરાવ્યું?

(૮) કયા ચિત્રકારની દેખરેખ હેઠળ સમ્રાટ જહાંગીરે આગ્રામાં ચિત્રશાળા શરૂ કરાવી?

(૯) સમ્રાટ જહાંગીરના સમયમાં દોરેલું જગવિખ્યાત "બાજ"નું ચિત્ર કયા ચિત્રકારનું છે?

(૧૦) ભાટી કિશનદાસ, ભાટી શિવદાસ, ભાટી દેવદાસના નામે જાણીતા ચિત્રકારો કઈ શૈલીના છે?

(૧૧) કઈ શૈલીને મહારાજા કિરપાલસિંહના સમયમાં ઘણું પ્રોત્સાહન મળ્યું હતું?

(૧૨) દુષ્યંત શકુંતલા, વિશ્વામિત્ર મેનીકા, દમયંતી હંસ વગેરે પ્રખ્યાત ચિત્રો કોના છે?

E35-3

M.A SEM – IV APRIL-2024
INDIAN CULTURE (INDOLOGY)
INCL-510 STUDIES IN INDIAN PAINTING – II

TOTAL MARKS: 70

Q-1. Introduce the painting of Ajanta in the history of Indian painting. (14)

OR

Q-1. Write a note about Bagh cave paintings.

Q-2. Describe the technique and characteristics of creating cave paintings at Sittanavasal. (14)

OR

Q-2. Describe the miniature painting style of Western India.

Q-3. Appreciate Akbar's contribution to the development of Indian painting. (14)

OR

Q-3. Provide detailed descriptions of the subjects of Rajasthani paintings.

Q-4. Discuss the centers of hill painting style. (14)

OR

Q-4. Introduce the diversity of modern Indian art.

Q-5. ANSWER IN BRIEF (ANY SEVEN) (14)

1. What is 'Bhoomikarma'?
2. In which educational institution was the subject of painting taught during the Mauryan period?
3. Badami caves are located in which state?
4. With which religion is Bagh Cave associated?
5. Mention two characteristics of Mughal painting.
6. When was the exploration of the Ajanta caves carried out in the modern era?
7. Which Mughal ruler started painting in the poem 'Dastane Amir Hamza'?
8. Under which painter did Emperor Jahangir start a school of painting in Agra?
9. The famous "falcon" painted during the reign of Emperor Jahangir is by which artist?
10. The painters known as Bhati Kishandas, Bhati Shivdas, Bhati Devdas belong to which genre?
11. Which style received significant encouragement during the reign of Maharaja Kirpalsinh?
12. Dushyanta Shakuntala, Vishwamitra Manika, Damayanti Hans etc. famous paintings of whom?

—X—